

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 43. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 8. juli 2022

Tidspunkt: Kl. 08.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Jens Joel (S), Søren Søndergaard (EL) og Kim Valentin (V).

Desuden deltog: Klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen, miljøminister Lea Wermelin og udenrigsminister Jeppe Kofod.

L Punkt 1. Udvalgets videre behandling af forslag til reform af valglov

TA (2022) 0129

TA (2022) 0129 – bilag 3 (udkast til begrundet udtalelse)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Godkendelse af rejserapport for udvalgsrejsen til USA den 6.-11. juni 2022
EUV alm. del (21) – bilag 642 (udkast til rejserapport)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 3. Drøftelse af udvalgsrejse til Irland

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 4. Meddelelser fra formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

FO Punkt 5. Rådsmøde nr. 3888 (økonomi og finans) den 12. juli 2022

EUU alm. del (21) – bilag 643 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Jeg forelægger EU's 2023-budget og omnibusforslaget om finansiering af REPowerEU-planen til forhandlingsoplæg og sagen om makrofinansiel assistance til Ukraine til orientering.

FO 1. Kommissionens forslag til EU's 2023-budget

– *Tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (økonomi og finans) den 12. juli 2022*

SEK (2022) 0250

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Forslaget blev præsenteret den 7. juni 2022. Vi forventer, at der foreligger en rådspost medio juli 2022. Herefter indledes forhandlingerne med Europa-Parlamentet til oktober 2022.

Budgetforslaget skal ses i lyset af den tragiske og usikre situation i Ukraine. Kommissionen oplyser, at man til efteråret vil præsentere et såkaldt ændringsbrev til forslaget, som tager højde for den aktuelle situation i og omkring Ukraine på det tidspunkt. Budgetforslaget skal bl.a. læses i det lys.

Kommissionen lægger op til et forpligtelsesniveau på ca. 186 mia. euro og et betalingsniveau på ca. 166 mia. euro. Det svarer ifølge Kommissionen til 1,14 pct. af bni i forpligtelser og 1,02 pct. af bni i betalinger, når der tages udgangspunkt i de seneste økonomiske skøn for 2023.

I forhold til 2022-budgettet – inklusive ændringsbudget 1-3 – er der tale om en stigning på ca. 2 pct. (eller 3,7 mia. euro) i forpligtelser og et fald på 2,6 pct. (eller 4,5 mia. euro) i betalinger. For forpligtelserne er der tale om væsentlige stigninger til bl.a. strukturfonde og finansieringsomkostningerne til EU's genopretningsinstrument. For betalingerne er der tale om væsentlige stigninger til bl.a. udvikling, digitalisering og landbrugsstøtten. Dertil foreslås en stigning på 7,8 pct. til administration.

Vedtages Kommissionens forslag uændret, skønnes det at medføre et dansk EU-bidrag på ca. 24,3 mia. kr. i 2023-priser. Til sammenligning har vi på finansloven for 2022 budgetteret med et dansk EU-bidrag på ca. 24,8 mia. euro. Det svarer til 25,3 mia. euro. i 2023-priser.

Regeringens holdning og forhandlingsoplæg

Vi står i en situation med krig på det europæiske kontinent – under et år efter at vi er kommet ud af en pandemi. Samtidig giver den høje inflation udfordringer.

Vi har reageret resolut ved at udvise handlekraft og solidaritet med Ukraine både nationalt og i EU. Samtidig har vi støttet de borgere, virksomheder og EU-lande, som er hårdest ramt af den vanskelige situation. Men vi er ikke ovre den svære periode endnu. Derfor bliver vi nødt til at foretage svære prioriteringer for at skabe handlerum til at håndtere denne usikre situation.

Det indebærer, at vi skal sikre en tilstrækkelig grad af luft i budgettet til at håndtere situationen i og omkring Ukraine. Samtidig skal vi prioritere udgifterne på de områder, hvor en fælleseuropæisk indsats virkelig giver merværdi såsom klima, digitalisering, migration og forskning. Til gengæld bliver vi nødt til at reducere udgifterne til andre udgiftsområder.

FO Regeringens forhandlingsoplæg er derfor følgende:

Regeringen

- lægger stor vægt på, at der sikres tilstrækkelige margener til at håndtere uforudsete udgifter.
- lægger stor vægt på, at der i EU's årlige budget foretages udgiftspolitiske prioriteringer med henblik på at sikre et samlet set lavere udgiftsniveau, en modernisering af budgettet og større margen til håndtering af eventuelle uforudsete udgifter.
- lægger stor vægt på, at EU's budget bidrager til dokumenterbare og effektfulde klimarettede tiltag samt en styrket og effektiv opfølgning på klimaindsatsen.
- lægger vægt på, at der under budgetkategori 1, »Det indre marked, innovation og det digitale område«, prioriteres midler til excellencebaseret forskning og digitalisering.
- lægger vægt på, at budgetkategori 2, »Samhørighed, resiliens og værdier«, bidrager til en samlet reduktion i forhold til Kommissionens forslag. Dertil lægger regeringen vægt på, at midler prioriteres til den grønne omstilling samt dokumenterbare og omkostningseffektive resultater.
- lægger vægt på, at der under budgetkategori 3, »Naturressourcer og miljø«, afsættes realistiske bevillinger til landbrugspolitikken. Dertil lægger regeringen vægt på, at midler prioriteres til den grønne omstilling.
- lægger stor vægt på, at der inden for budgetkategori 4, »Migration og grænseforvaltning«, sker en betydelig prioritering af midler til migrationsindsatsen, som bl.a. skal bidrage til arbejdet for et mere retfærdigt og humanitært asylsystem.
- lægger vægt på, at der under budgetkategori 5, »Sikkerhed og forsvar«, afsættes realistiske bevillinger i tråd med målet om en samlet reduktion i forhold til Kommissionens forslag.
- lægger vægt på, at Ukraine, Afrika og nærområderne prioriteres for at adressere de grundlæggende årsager til migration og fødevareusikkerhed, samt at bevillingerne til den humanitære bistand og Grønlandsinstrumentet prioriteres inden for budgetkategori 6, »Naboskab og verden«.
- lægger stor vægt på, at der anlægges en stram og budgetansvarlig linje, for så vidt angår budgetkategori 7, »Administration«.
- lægger afgørende vægt på, at helt centrale danske hovedprioriteter imødekommes. Det vil sige, at der skal foretages en samlet vurdering af en endelig budgetaftale, som bør imødekomme Danmark (og forhåbentlig ligesindede lande) på de væsentligste spørgsmål om

især niveau for margin, udgiftspolitiske prioriteringer, samlet set lavere udgiftsniveau, modernisering og klimaindsatsen.

Jeg vil afslutningsvis knytte en bemærkning til to forhold vedrørende administrationsudgifterne. For det første skønnes lønudgifterne at stige med 8,6 procent i forhold til 2022. Dette skyldes især en mekanisk justering som følger inflation samt en udskudt lønstigning fra 2020 grundet covid-19-krisen. For det andet har Europa-Parlamentet i år anmodet om 52 nye fuldtidsansatte. Disse kommer altså oven i de 322 flere ansatte, som Europa-Parlamentet fik sidste år.

Næsten alle lande har udtrykt stor bekymring over de store stigninger på administrationsområdet. Det er et synspunkt, regeringen deler til fulde. Derfor har vi sammen med en bred gruppe af lande lagt op til at indlede en dialog med Europa-Parlamentet samt adressere udgiftspresset i forbindelse med rådspositionen.

Kim Valentin (V): Vi bakker op om forhandlingsoplægget. Det er en fin prioritet at være kritisk over for den måde, man bruger penge på i EU. Det er vigtigt, at vi får drøftet rigtigheden i at bruge penge på dette tidspunkt med de andre lande, da vi har inflation, og det skal man være klar til at bekæmpe.

Søren Søndergaard (EL): Er realiteten ikke, at regeringen stemmer for, uanset hvad der sker? Eller er der noget, der kunne formå regeringen til at stemme imod? Jeg synes ikke mindst, at spørgsmålet om klimaforandringen står med store flammebogstaver. Revisionsretten kom i maj 2022 med en bagudrettet rapport om målsætningerne for 2014-2020, hvor det klart konstateres, at man er langt fra den målsætning, man selv har opstillet. Jeg kan ikke ud fra det foreliggende materiale se, hvordan de opstillede målsætninger skal kunne nås.

Regeringen lægger i forhandlingsoplægget stor vægt på, at der skal være håndfaste garantier, men hvad er de håndfaste garantier? Vi har haft diskussionen løbende og er blevet betrygget af skiftende regeringer i, at det gik i den rigtige retning. Revisionsrettens rapport siger bare, at man langt fra har nået det, man skulle. Det er meget svært for os at bakke op om forhandlingsoplægget, medmindre ministeren kan være mere hug- og stikfast om, hvilke krav man stiller, og at det har en konsekvens, hvis de ikke bliver opfyldt. Ellers er det mere varm luft, som EU efterhånden er eksperter i at udlede på det område.

Jeg er enig i regeringens indfaldsvinkel om, at det er klogt at spare på nogle områder. Især det, at situationen i Ukraine kan påføre flere udgifter, gør det er klogt at vente med at bruge for mange penge. Det kan man blive nødt til at gøre i tillægsbudgettet, der måske allerede kommer til efteråret. Ministeren nævner områder, som man synes, at det er vigtigt at prioritere, men hvilke områder skal der spares på?

Der står efterhånden rigtig mange steder, at det kan få statsfinansielle konsekvenser for Danmark – meget sjældent i positiv retning. Er der et samlet overslag over, hvor meget større vores ydelse til EU kan blive, eller hvor meget vores manglende indtægt fra EU kan blive? Kan vi få et papir på det for at bevare overblikket?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Vi er i en vanskelig situation i forhold til den generelle økonomiske situation, for nogle lande er fortsat meget påvirkede af covid-19, samtidig med at vi ser inflationen buldre derudad i alle EU-lande. Det er også baggrunden for, at vi fra dansk side i for-

skellige sammenhænge har sagt, at det godt kan være, at man på den korte bane bliver nødt til at bruge flere penge, end man havde forventet, som Kommissionen har lagt op til, men det må ikke blive en generel glidebane, så man hvert år finder en ny forklaring på, hvorfor der stadig skal være skruet op.

Kim Valentin har ved flere lejligheder peget på, at forøgelse af gælden også har en betydning. Måske er det samlet set i forhold til bnp relativt små ændringer fra år til år, men over tid får det en effekt på et tidspunkt, hvor ønsket er at bringe gælden ned, men i stedet ser vi, at den stiger. Det er en fælles bekymring. Det har jeg gjort opmærksom på i EU-sammenhæng, og det vil jeg fortsat gøre. Det er dog ikke et flertalssynspunkt, men det gør det ikke mindre vigtigt og rigtigt.

Til Søren Søndergaard: Jeg fornemmede et spirende håb om, at regeringen vil stemme imod EU-budgettet. Det er ikke et selvstændigt mål for regeringen at stemme imod EU-budgettet – det udgangspunkt overlader vi til andre partier. Det er til gengæld vores mål at påvirke EU's budget så meget som muligt i en dansk retning. Det mål deler vi heldigvis med en række andre partier i Folketinget.

Jeg bilder mig ikke ind – og det tror jeg heller ikke at andre gør – at vi kan få det, fuldstændig som vi gerne vil, men vi kan sammen med andre lande presse på ud fra vores prioriteter. Vi vil på baggrund af en samlet vurdering beslutte, om Danmark kan være med eller ej, når vi ser, hvad der kommer med i det samlede budget. Med forhandlingsoplægget forbeholder regeringen sig muligheden for, at man ikke kan støtte budgettet. Skulle den situation opstå, vil det være meget naturligt, at regeringen drøfter spørgsmålet med de partier, der har støttet forhandlingsoplægget. Hvis Søren Søndergaard vil være med i den diskussion, vil det derfor være godt at støtte forhandlingsoplægget i dag, for så vil man få maksimal mulighed for at udøve sin indflydelse.

Fra dansk side er vi dybt optagede af den grønne dagsorden, og vi arbejder hårdt for den, heldigvis sammen med andre lande. Det betyder hverken, at vi altid får det, som vi vil have det, eller at der er lige så høj prioritering af klima og det grønne, som vi kunne ønske os. Andre lande vægter andre punkter på en anden måde end Danmark, og det gør, at vi ikke får det hundrede procent, som vi gerne vil. Men at vi sidder med ved bordet og ikke bare med korslagte arme siger, at vi stemmer imod, gør, at vi har større indflydelse på, hvordan det endelige budget bliver. Det vil vi på vanlig vis bruge i forhold til grøn omstilling.

Søren Søndergaard siger, at jeg snakker meget om det, vi gerne vil prioritere, men jeg gjorde faktisk også en del ud af, hvor vi synes, at man kunne skrue ned for blusset. Det gælder f.eks. på administrationsomkostninger, hvor der er lagt en meget stor stigning ind. Der er også den tilbagevendende diskussion om, hvorvidt det er nedskæringer, hvis man forhøjer lidt mindre, end Kommissionen har lagt op til. Hvis man giver flere penge, er det i min bog ikke en nedskæring.

Jeg er enig med Søren Søndergaard i, at det måske er en meget god idé at have en margen i budgetterne, så man ikke pludselig engang til efteråret opdager, at man har disponeret over alle pengene i en tid med så stor usikkerhed, ikke mindst med Ukraine. Man risikerer, at der kommer andre udgifter, så man enten skal trække beslutninger tilbage, eller at man ikke kan give den støtte, der måtte være nødvendig. Inden for de sidste par år har vi i Europa erfaret, hvor uforudsigelige ting er. Vi lever i en tid, hvor både pandemi og krig kan vende op og ned på forudsætninger på me-

get kort tid. Derfor tror jeg, at det er klogt at have noget reserve på kontoen, for jeg tør ikke sige, hvilke udfordringer der måtte kunne komme inden for det kommende år.

Søren Søndergaard (EL): Jeg har hørt salgstalen om, at man kan påvirke, hvis man sidder med ved bordet, før. Der var en målsætning om, at 20 pct. skulle kunne henføres til grønne investeringer fra 2014 til 2020. Der sad vi også med ved bordet, men Revisionsretten siger, at det kun er lidt over halvdelen. Hvornår får vi den krisebevidsthed omkring klimaet, der er behov for? Der er mange områder, hvor man kan sige, at det nok går, og at vi kan kompensere for det næste år osv. Men FN's klimapanel har en fuldstændig klar udløbsdato i forhold til klimaet, og hvornår vi når et punkt, hvor tingene ikke kan laves om igen. De bliver selvkørende, og omkostningerne bliver enorme – også de økonomiske. Hvornår siger regeringen, at nu er det nok, og at vi bliver nødt til at disrupte tingene? Vi kan ikke bare sidde med ved bordet og gøre det lidt bedre end noget, som helt tydeligt efterfølgende viser sig ikke at have været nok. Medmindre man vil sige, at Revisionsrettens rapporter ikke holder vand – det kan man selvfølgelig gøre og sige, at det i virkeligheden går rigtig godt med klimaet osv.

Regeringen har ikke nogen konkrete steder, hvor man vil sige, at det er fuldstændig afgørende, at vi kan se, at budgettet vil leve op til de klimaløfter, som igen bliver givet. Sidste gang blev løfterne også givet, der levede man ikke op til dem, og man har ikke nogen klare håndtag til, hvordan man sikrer det denne gang. Derfor bliver det meget svært for os, som interesserer os ret meget for klimaet, at bakke op om forhandlingsoplægget. Så må jeg leve med, at vi ikke er med i den kreds, når regeringen alligevel godkender det og derfor ikke kommer tilbage til dem, der har bakket op om forhandlingsoplægget. Men vi får diskussionen næste gang, der kommer en rapport fra Revisionsretten, som viser, at det, regeringen har sagt ja til om end nødtvungent, ikke lever op til målsætningerne.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Det er et meget klassisk eksempel på, hvor Enhedslisten og regeringen ser forskelligt på, hvordan vi skal bruge vores EU-medlemskab. Vi er ikke uenige om målet, nemlig at vi skal have så stærk en klimaindsats som muligt. Men Enhedslisten har den tilgang, at vi bedst får det ved at stille os uden for døren, hvis det ikke bliver, helt som vi gerne vil have det. Regeringen har en anden holdning. Vi tror faktisk, at det gør en forskel, at Danmark sidder sammen med lande, der vil det samme som os, og at det ikke vil hjælpe klimasagen, at de lande, som vil det stærkest, sætter sig uden for indflydelse.

Søren Søndergaard (EL): Det handler om opfyldelse af målsætninger, som EU har vedtaget i enstemmighed. Det er ikke målsætninger, som vi ønskede dem, eller som regeringen hævder, man ønskede dem. Problemet er, at man ikke engang når det kompromis, man er blevet enig om.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Denne regering arbejder utrætteligt – i øvrigt med bred opbakning i Folketinget – for, at vi skal stille så ambitiøse mål for EU som muligt. Når man ikke når i mål med ting, er vi med til at presse på for at få det gjort. Det er ikke en diskussion om, hvorvidt vi skal nå de mål, vi har aftalt med hinanden i EU, eller en diskussion om, hvorvidt Danmark skal være ambitiøs, for begge dele skal vi. Det er en diskussion om, hvorvidt vi får mest indflydelse ud af at sidde i det rum, hvor man træffer beslutningerne, eller ved at stille sig uden for døren og sige, at de andre ikke har forstået vigtigheden.

Formanden (Eva Kjer Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

FO 2. Kommissionens omnibusforslag om finansiering af REPowerEU-planen

– Tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (økonomi og finans) den 12. juli 2022

KOM (2022) 0231

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 15)

EU-note (21) – E 29 (EU-nyt med opdatering om klar til 55-pakken)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Forslaget blev fremlagt den 18. maj 2022 og har til formål at mindske EU's afhængighed af russisk fossil energi. Samlet set forslås der afsat op mod 280 mia. euro til dette formål.

Forslag til REPowerEU-kapitel i genopretningsplan

Konkret lægger forslaget op til, at EU-landene udvider deres nationale genopretningsplaner med et såkaldt REPowerEU-kapitel. Kapitlet skal beskrive nye tiltag, der bidrager til målsætningerne om bl.a. at styrke energiforsyningssikkerhed og -infrastruktur, energieffektivitet eller videreuddannelse i grønne færdigheder. Kapitlet skal også redegøre for andre tiltag, der bidrager til disse målsætninger.

Alle udvidede genopretningsplaner vil skulle indsendes til Kommissionen, der herefter skal fremlægge vurderinger og forslag til rådsbeslutninger. Det svarer til den kendte proces for genopretningsplanerne.

Forslaget lægger dog op til enkelte justeringer af vurderingskriterierne. Det nye kapitel undtages f.eks. fra kravet om, at mindst 20 pct. af udgifterne skal bruges på digitale tiltag.

Derudover foreslår Kommissionen en undtagelse fra »do no significant harm«-princippet for infrastruktur, som bidrager til aktuelle behov for energiforsyningssikkerhed af olie og gas.

Forslag til finansiering

Kommissionen foreslår en samlet finansiering af tiltagene i REPowerEU-kapitlerne på op mod ca. 280 mia. euro i form af lån og direkte støtte.

For det første foreslås det at omprioritere ubrugte lånemidler under genopretningsfaciliteten for op mod 225 mia. euro. EU-landene vil derved kunne anmode om lån til de nye REPowerEU-tiltag, også ud over hvad de hidtil har lånt til den almindelige genopretningsplan.

For det andet foreslås det, at lande frivilligt kan overføre en andel af deres strukturfonds- eller land-distriktsmidler til finansiering af REPowerEU-tiltag.

For det tredje lægger Kommissionen op til at øge den direkte støtte med i alt 20 mia. euro til de nye kapitler.

Fordelingen af den direkte støtte vil ske efter den eksisterende fordelingsnøgle under genopretningsfaciliteten. Den er som bekendt målrettet de lande, der blev økonomisk hårdest ramt af covid-19-krisen. De største modtagere er lande i Sydeuropa. Danmark står til at modtage ca. 600 mio. kr.

Kommissionen forslår, at den nye direkte støtte finansieres ved at udstede flere CO₂-kvoter under EU's kvotehandelssystem (ETS). Der lægges dermed op til at øge antallet af kvoter frem til 2026. I

årene efter vil Kommissionen reducere antallet af nye kvoter, som EU-landene skulle have sat til salg.

Finansiering af den direkte støtte ventes derfor at have betydelige statsfinansielle konsekvenser for Danmark i form af et lavere dansk provenu fra kvotesalg. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at forslaget isoleret set medfører et lavere dansk provenu i størrelsesordenen 2 mia. kr. mellem 2022 og 2030.

I det omfang forslaget også presser prisen på CO₂-kvoter ned, vil det sænke det danske provenu yderligere. Det kunne f.eks. ske, såfremt markedets tillid til systemet blev svækket ved at ændre de gældende rammer for kvoteudstedelser.

I forhandlingerne er forslagens formål om udfasning af russisk fossil energi blevet positivt modtaget. Danmark og ligesindede lande er dog meget skeptiske over for især forslaget om finansiering ved øget salg af CO₂-kvoter.

Nogle lande – især i Østeuropa – er skeptiske over for fordelingen af midler. De mener, at midlerne bør allokeres med hensyn til landenes afhængighed af russisk energi og ikke efter de økonomiske effekter af covid-19-krisen.

FO *Regeringens holdning og forhandlingsoplæg*

- Regeringen støtter forslagens ambition om at udfase russisk fossil energi i EU.
- Regeringen finder, at den aktuelle krise understreger behovet for en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan indfri EU's klimamål for 2030.
- Regeringen lægger derfor stor vægt på, at finansiering af REPowerEU via øget salg af kvoter reduceres mest muligt eller helt erstattes af andre finansieringskilder inden for MFF (den flerårige finansielle ramme) eller ETS, f.eks. midler fra Innovationsfonden.
- Regeringen lægger af samme årsager også stor vægt på, at »do no significant harm«-princippet ikke udvandes, og dermed at REPowerEU ikke skal understøtte tiltag, der skaber unødig binding til fossil infrastruktur.
- Regeringen lægger samtidig stor vægt på, at dansk nettobidrag til REPowerEU nedbringes mest muligt.
- Fokus bør være på en effektiv implementering. Regeringen lægger derfor også vægt på, at administrative byrder så vidt muligt mindskes, samt at forvaltningen af genopretningsfonden fortsat understøtter overholdelse af EU's grundlæggende værdier, herunder retsstatsprincippet.
- Regeringen arbejder for, at midler generelt målrettes områder, hvor behovet og effekten er størst.
- Regeringen lægger derfor vægt på, at overførsler fra samhørighedsmidler og landdistriktsstøtte til EU's genopretningsfacilitet er frivilligt, og arbejder for en begrænset udvidelse af fleksibiliteten inden for den nuværende MFF.
- Endelig vil regeringen arbejde for disse prioriteter i tæt samarbejde med ligesindede lande.

Kim Valentin (V): Vi støtter forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard (EL): Vi er selvfølgelig fuldstændig enige med regeringen i, at den russiske energi skal udfases. Vi er også glade for, at regeringen i sin generelle holdning bruger ord som »meget skeptisk«, for det er der virkelig grund til. Men hvad er konklusionen? Hvad nu, hvis vi kommer i en situation, hvor man stadig væk er meget skeptisk over for det, der blev vedtaget?

Vi støtter forhandlingsoplægget, fordi regeringen så klart udtrykker en kritisk linje.

Formanden (Eva Kjer Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

3. Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine: Makrofinansiel assistance til Ukraine

– *Drøftelse*

KOM (2022) 0450

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 25)

EU-note (21) – E 26 (EU-nyt: EU-sanktioner over for Rusland, status pr. 7/6-22)

Videokonference 2/3-22 – bilag 2 (opfølgning på skriftlig forelæggelse af uformel vk økofin 2/3-22)

Videokonference 2/3-22 – bilag 1 (skriftlig forelæggelse af uformel vk økofin 2/3-22)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Økofin skal drøfte de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine. Der ventes fokus på EU's makrofinansielle assistance (MFA) til Ukraine.

Kommissionen har den 1. juli 2022 fremsat forslag til nyt MFA-lån til Ukraine på op til 1 mia. euro. Lånet ventes ydet på meget favorable vilkår med lange løbetider og subsidiering af renterne på lånet. Lånet ydes på baggrund af garantier via EU-budgettet, som også finansierer renteomkostningerne ved lånet.

Lånet vil bidrage til at dække Ukraines store finansieringsbehov, som Ruslands krig har forværret. Lånet kommer oven i det seneste MFA-lån på 1,2 mia. euro, som Økofin godkendte i februar 2022.

Formandskabet lægger op til hurtig vedtagelse i Rådet allerede på det kommende Økofin-rådsmøde med henblik på at færdiggøre og udbetale lånet til Ukraine i løbet af juli 2022.

Regeringen støtter, at EU stiller et nyt MFA-lån på 1 mia. euro til rådighed for Ukraine på favorable vilkår. Regeringen finder det centralt, at de statsfinansielle konsekvenser af forslaget begrænses mest muligt, herunder ved at konsekvenser for EU-budgettet finansieres ved omprioriteringer.

Det aktuelle MFA-forslag er første del af Kommissionens samlede oplæg til markant øget makrofinansiel assistance fra EU til Ukraine for op mod 9 mia. euro. Anden del af forslaget – dvs. MFA-lån for op mod 8 mia. euro – ventes fremsat på et senere tidspunkt.

Kommissionen fremhævede i sin meddelelse af 18. maj 2022 om finansiel støtte til Ukraine, at MFA-lån på samlet op mod 9 mia. euro vil nødvendiggøre, at EU-landene stiller separate nationale garantier til rådighed over for EU-budgettet.

De nærmere betingelser for sådanne nationale garantier kendes endnu ikke, men vi afventer Kommissionens kommende forslag. Regeringen vil inddrage udvalget, når der ligger et konkret forslag fra Kommissionen.

Kim Valentin (V): Det er vigtigt, at vi ikke sparer her, for det får en helt uoverstigelig konsekvens, hvis Ukraine falder til Rusland. Det vil være helt håbløst, hvis det f.eks. sker, fordi vi ikke giver penge nok. Vi er nødt til at lægge meget stor vægt på den finansielle støtte, så der er ro omkring det, og det er også et vigtigt signal til Rusland.

Søren Søndergaard (EL): Vi kan fuldstændig støtte, at EU gør, ligesom vi har gjort i Danmark. Jeg ved ikke, om Ukraines gæld har været oppe. Ellers kunne jeg godt tænke mig et papir til udvalget om Ukraines gæld og muligheden for at stryge den. En del af gælden er til multilaterale organisationer, og en del er til Rusland, men der er også en andre dele gælden. Alt andet lige må Ukraines gigantiske gældsbyrde, som er taget af alle mulige oligarker før i tiden, være en møllesten om halsen i forbindelse med en genopbygning.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Regeringen deler fuldt og helt Kim Valentins tilgang, nemlig at vi ikke skal være fedtede med assistancen. Det er helt afgørende, at Ukraine får den bedst mulige hjælp til at klare sig i kampen efter den russiske invasion og Vladimir Putins krig med de forfærdelige konsekvenser, det har. Det er også den brede tilgang i Folketinget. Vi har fra dansk side nationalt taget en række skridt i forhold til militær, humanitær og økonomisk bistand. Men vi er også i EU-sammenhænge meget stærke på det hold, der vil støtte op om Ukraine. Jeg oplever også, at det er tilgangen blandt mine kolleger. Man har på nuværende tidspunkt vurderet, at der er brug for 9 mia. euro som mulighed for assistance. Skulle det tal ændre sig, vil regeringen se positivt på det. Det er også min vurdering, at det vil gælde EU generelt, og det vil være rigtig klogt.

Til Søren Søndergaard: Der er ingen tvivl om, at Ukraine er i en på alle tænkelige måder meget udsat situation. Vi har bidraget nationalt og på EU-plan, men vi ser også på spørgsmålet om Ukraines gæld. Lige nu er der fokus på den kortsigtede gæld og den såkaldte makrofinansielle assistance, men jeg er enig i, at det andet også indgår i det samlede billede. Vi må vi se, hvordan vi bedst kan bidrage i forhold til Ukraine.

4. Præsentation af det tjekkiske formandskabsprogram

– Drøftelse

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 33)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

– *Drøftelse*

KOM (2020) 0408

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 53)

Videokonference 3/5-22 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af uformel vk økofin 3/5-22)

EUU alm. del (20) – bilag 401 (udvalgsmødereferat side 1089 FO, forhandlingsoplæg vedr. genopretningsfaciliteten forelagt EUU 16/6-20)

EU-note (21) – E 16 (EU-note af 11/2-22 vedr. samråd om det europæiske semester)

EU-note (20) – E 34 (EU-note om det europæiske semester og genopretningsplanerne)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Kim Valentin (V): Alle pengene er ikke delt ud endnu, og det tror jeg også er klogt, fordi vi har inflation. Bliver det drøftet, at det er inflationsskabende at putte alle de penge ud? Jeg synes, at vi skal passe på med bare at køre efter den plan, vi havde for over et år siden. Der er mange forhold, der har ændret sig, siden vi lavede fonden.

6. Rådskonklusioner vedr. proceduren for makroøkonomiske ubalancer

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 63)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Kim Valentin (V): Italien og Grækenland er nævnt. Det er Italien, der er problemet. Hvad er effekten for Danmark, hvis der kommer en ny gældskrise i Italien?

NOT Finansministeren (Nicolai Wammen): Jeg foreslår, at vi skriftligt giver vores bedste bud på, hvad en eventuel gældskrise måtte betyde for Danmark. Det vil blive vurderinger på baggrund af nogle forudsætninger, og det er omskifteligt, men vi vil selvfølgelig forsøge.

7. Kroatiens optagelse i euroen

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 68)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Forberedelse af G20-finansministermøde, 15.-16. juli 2022

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 71)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Kommissionens holdbarhedsrapport 2021

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3888 – bilag 1 (samlenotat side 75)

EUU alm. del (18) – bilag 503 (udvalgsmødereferat side 818, holdbarhedsrapport for 2018 forelagt EEU 8/2-19)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Implementering af EU-instrument til understøttelse af nationale lønkompensationsordninger (SURE)

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (økonomi og finans) den 12. juli 2022, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

KOM (2022) 0314

Rådsmøde 3888 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

EUU alm. del (2019-20) – bilag 629 (udvalgsmødereferat side 809 FO, forhandlingsoplæg forelagt 6/4-20)

KOM (2020) 0139 – bilag 4 (skriftlig forelæggelse af implementeringen af SURE af 17/9-20)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

a) Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM (2020) 0408

Finansministeren (Nicolai Wammen): Polens genopretningsplan blev som ventet godkendt på Økofin-rådsmødet den 17. juni 2022. Alle EU-landene støttede på nær Nederlandene, der afstod fra at stemme.

Jeg præsenterede på rådsmødet indholdet af den erklæring om Polens plan og retsstatsprincippet, som Danmark havde taget initiativ til. Det gjorde jeg på vegne af de ligesindede lande, som tilsluttede sig erklæringen, nemlig Nederlandene, Sverige og Belgien. I lyset af vores drøftelser her i udvalget understregede jeg også, at det er centralt, at Polen ikke senere ruller aftalte reformer tilbage eller indfører nye tiltag, som går den forkerte vej. Det var en pointe, som flere – bl.a. Kim Valentin – rejste i udvalget, og jeg understregede det også på mødet med mine kolleger. Regeringen er i sagens natur helt enige i det.

Nu skal Polen levere på de aftalte milepæle, herunder tiltagene relateret til retsvæsenets uafhængighed. Først herefter vil Polen kunne anmode om den første udbetaling fra genopretningsfaciliteten.

Regeringen vil nøje følge med i Polens efterlevelse af rådsbeslutningen, og vi vil fortsat stå fast på, at indsatsen med at løse retsstatsproblemerne i Polen ikke stopper her.

Søren Søndergaard (EL): Ministeren siger, at vi nu skal følge op, og det er rigtigt, at vi på mødet den 15. juni 2022 meget klart diskuterede, at der ikke måtte ske en tilbagerulning. Men er det ikke rigtigt, at der var rådsimplementeringer, som skulle være gennemført inden udgangen af 2022? Har regeringen nogen vurderinger af, om Polen rent faktisk har gennemført de rådsimplementeringer? Vi er fuldstændig enige om, at vi ikke kan have en situation, hvor målsætningerne ikke bliver indfriet, eller hvor noget bliver rullet tilbage. Jeg mener, at der lå en deadline i juni.

NOT Finansministeren (Nicolai Wammen): Mig bekendt har Polen ikke gennemført milepælene endnu, men det er også under en måned efter godkendelse af planen. De skal efterleve vigtige milepæle om retsstaten i resten af 2022 som betingelse for udbetalinger. Jeg foreslår, at vi laver et skriftligt svar på det.

b) Gennemførelse af Basel-anbefalinger i EU

KOM (2021) 0664

KOM (2021) 0664 – bilag 5 (grund- og nærhedsnotat om kapitalkravsforordningen)

KOM (2021) 0664 – bilag 8 (brev til de danske MEP'er vedr. gennemførelse af Basel-anbefalingerne)

KOM (2021) 0664 – bilag 7 (politisk udtalelse om Basel III-standarderne i EU-lovgivningen)

EU-note (2021-22) – E 5 (EU-nyt af 28/10-21 om Kommissionens forslag)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Sagen er af stor betydning for Danmark og rammevilkårene for danske penge- og realkreditinstitutter. Forslaget forhandles aktuelt i Rådet, og Europa-Parlamentet er i gang med at fastlægge sin holdning.

Ordføreren i Europa-Parlamentet har fremlagt et udkast til rapport, hvor medlemmerne har mulighed for bemærkninger til og med den 11. juli 2022. Rapportudkastet er på vigtige områder i modstrid med danske prioriteter, især vedrørende kapitalgulvet og Kommissionens forslag til overgangsordninger, som indebærer midlertidigt lempeligere kapitalkrav, når det gælder dels virksomheder uden kreditvurdering, dels lavrisikoboliglån, såsom dansk realkredit.

Jeg har den 30. juni 2022 sendt et brev til de danske medlemmer af Europa-Parlamentet, hvor jeg opfordrer dem til at gøre deres indflydelse gældende på linje med regeringens prioriteter, men også hvad jeg opfatter som en meget bred politisk opbakning til de danske politiske prioriteter i Folketinget. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke udvalget, men også de enkelte partier, for den indsats, der her er blevet gjort. Det er af meget stor betydning, at vi alle arbejder på denne her sag. Det er ikke nogen hemmelighed, at det er en svær sag, det er op ad bakke, og derfor er det et meget fint eksempel på, at regeringen, udvalg og enkeltpartier gør alt, hvad vi kan i fællesskab, for at få det til at lande så tæt på danske prioriteter som muligt.

Det er et arbejde, der går på at gøre de midlertidige ordninger, som Kommissionen foreslår, permanente, da det er berettiget henset til danske forhold og en dokumentérbar relativt lille risiko for tab på f.eks. realkreditlån. Danmark står ret alene med synspunktet, men vi gør alt, hvad vi kan, for at sikre lempeligere kapitalkrav, der afspejler hensynene til dansk realkredit. Vi vil vende tilbage til sagen i udvalget i efteråret, hvor jeg vil forelægge sagen til forhandlingsoplæg.

Kim Valentin (V): Man kunne overveje at arbejde for at vente med at få taget stilling til Basel III og Solvens II til det svenske formandskab i foråret 2023, for jeg tror, at vi vil have bedre vilkår i forhold til at forhandle noget igennem der.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Der er et stort pres i EU på at få sagen landet. Der har været alverdens udeståender fra forskellige lande, og man er ganske langt. Der er os og nogle få andre ting tilbage, så jeg tror, at EU-landene samlet set gerne vil have det kørt i mål. Vi har normalt Sverige som et ligesindet land i de fleste EU-forhold. Lige akkurat hvad angår Basel, er det dog ikke sikkert, at det samme gør sig gældende. Derfor tror jeg ikke, der nødvendigvis vil komme et andet resultat af, at det er under svensk formandskab. Men jeg noterer opfordringen.

FO Punkt 6. Forslag om ændring af forordning (EU) 1303/2013 og forordning (EU) 2021/1060 vedrørende yderligere fleksibilitet for at afbøde konsekvenserne af Ruslands militære aggression

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2022) 0325

KOM (2022) 0325 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (21) – bilag 643 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Jeg forelægger sagen til forhandlingsoplæg på vegne af udenrigsministeren.

Forslaget lægger op til at tilpasse den europæiske samhørighedspolitik yderligere, så den bedst muligt støtter de lande, der har modtaget flest ukrainske flygtninge. Forslaget skal ses i lyset af den meget alvorlige humanitære krise og usikre situation i Ukraine, hvor krigen allerede har været meget længere end frygtet. Der medfølger en usikkerhed om, hvornår det vil være muligt og sikkert for de ukrainske flygtninge at vende hjem.

Formandskabet sigter på, at Rådets holdning til forslaget kan blive fastlagt allerede i løbet af de næste 2 uger. Jeg skal på vegne af udenrigsministeren bede om forståelse for, at det desværre ikke har været muligt at overholde de normale tidsfrister for oversendelse af dokumenter i sagen.

Kommissionens forslag supplerer de to ændringer af strukturfondsforordningerne, der blev vedtaget i april 2022 og blev forelagt for udvalget henholdsvis den 14. marts og den 1. april 2022.

Forslaget indeholder fire væsentlige elementer:

- Et forslag om at gøre det muligt at anvende både uforbrugte midler under strukturfondene for 2014-2020, men også de nye strukturfonde for perioden 2021-2027, til integration af tredjelandsborgere. Vi ved hverken, hvor længe krigen i Ukraine vil vare, eller hvornår det vil være muligt for de ukrainske flygtninge at vende hjem. På den baggrund foreslår Kommissionen at gøre det muligt at anvende strukturfondsmidler til at finansiere integrationsindsatser.
- Der lægges op til at gøre det lettere at anvende de resterende midler under de gamle strukturfondsregler og genopretningsmidler for REACT EU-programmet til modtagelse af ukrainske flygtninge.
- Mulighederne for at fortsætte nationale programmer fra de gamle til de nye strukturfonde der trådte i kraft med den nye MFF for 2021 forbedres. Formålet er at sikre, at aktiviteter ikke unødigt afbrydes, men i stedet kan fortsætte under de nye strukturfonde.
- Forudbetalingerne øges under de nye strukturfondsforordninger, dvs. udbetalinger, inden projekter går i gang. Forudbetaling skal sikre, at medlemslandene har øget likviditet til rådighed til at gennemføre de planlagte aktiviteter.

Kort sagt handler det om skabe størst mulig fleksibilitet til at mobilisere tilbageværende midler til modtagelse af ukrainske flygtninge.

Ruslands forfærdelige krig i Ukraine er nu gået ind i sin 5. måned, og ingen ved, hvor længe det vil vare endnu. Det er stadig helt nødvendigt at vi udviser solidaritet med Ukraine, men også med de medlemslande, der løfter den største byrde som følge af krigen i Ukraine. Det vil Kommissionens forslag bidrage til. Samtidig skal vi snarest begynde at finde nye langtidsholdbare løsninger til at håndtere de store afledte konsekvenser af krigen.

FO Regeringen beder om udvalgets opbakning til at:

- støtte forslaget om at tilpasse de gamle strukturfonde for at give øget fleksibilitet i anvendelse af midlerne samt at tilpasse enhedsomkostningssatsen i forhold til udgifter i forbindelse med modtagelse af ukrainske flygtninge.
- støtte forslag om at tilpasse både de gamle og nye strukturfonde for at kunne etablere målrettede programmer til fordel for integration af tredjelandsstatsborgere.
- lægge vægt på, at forslaget om 100 pct. EU-finansiering af integrationsudgifter begrænses, med henblik på at der indføres krav om national medfinansiering.
- lægge vægt på, at forslaget om øget præfinansiering begrænses mest muligt, samt at afledte merudgifter finansieres via omprioritering af eksisterende midler.
- lægge vægt på, at forslaget om overførsel af faseopdelte programmer sker under overholdelse af målsætningerne for de nye strukturfondsforordninger, herunder øremærkningen for digital og grøn omstilling.

Kim Valentin (V): Vi støtter forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard (EL): Det gør vi også.

Formanden (Eva Kjer Hansen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 09.55.